

My spali pod autem, dnes mají piloti terapeuta a klimatizovaný karavan

13.6.2025 - | Vojenský historický ústav Praha

Poslední květnový víkend se ve Vojenském technickém muzeu v Lešanech zahajovala sezóna. Jubilejní 30. ročník byl opravdu velkolepý, protože se zde zároveň připomnělo 40 let od československé účasti na nejslavnějším závodě světa Rallye Paříž-Dakar. Mezi partou „dakaráků“ nechyběl ani sběratel, restaurátor, nadšenec do automobilů značky Tatra Milan Horka. Ten se svými přáteli zrestauroval Tatru 815 závodní speciál. V roce 2016 se tímto vozem vydal symbolicky na Dakar při příležitosti 30. výročí první československé účasti. Webu VHÚ Praha poskytl krátký rozhovor.

Je to už čtyřicet let a lidé stále stojí fronty na podpis účastníků slavné Rallye. Čím si myslíte, že to je, a jaký z toho máte pocit?

Mám z toho krásný pocit. Hlavně proto, že jsem ještě zažil Karla Lopraise — byl jsem s ním v roce 2016 v Africe a opravdu jsem si to užil. Předtím jsem ale býval jen klasický fanoušek. Chodil jsem mávat, když odjížděli do Afriky, a hrozně jsem jim záviděl. I když vlastně nevím, jestli bylo co závidět, protože ty podmínky tam byly opravdu drsné — a před čtyřiceti lety musely být ještě horší. Vemte si, že se kolikrát ztratili. Měli jen kompas, a když se ručička třeba jen nepatrně vychýlila a oni ujeli tři sta kilometrů, mohli v poušti skončit úplně jinde. My jsme už díky satelitu věděli, kde přesně jsme, takže jsme nebloudili. Ale tehdy to bylo úplně jiné.

A taky jsem už říkal, že oni tehdy reprezentovali Československo. Reprezentovali československé automobily — ať to byla Liaz nebo Tatra. Byl v tom úplně jiný duch. Ten pocit vlastenectví, který vycházel přímo ze srdce, byl zkrátka jiný než dnes.

Dneska už jsou auta poskládaná z cizích komponentů. Už to není ryze české. Mrzí vás to?

Hodně mě to mrzí. A hlavně — tehdy si to museli opravit sami. Dneska samozřejmě vyhrávají dobré týmy, většinou jsou to ti s obrovským zázemím. Mají spoustu doprovodných vozidel, mechaniků, kteří jim přes noc postaví skoro nové auto a to zase den vydrží. Tenkrát si vezli pár náhradních dílů museli si to opravit a vydržet s tím co měli k dispozici. A navíc tehdy se jezdilo tři týdny — dneska už jen čtrnáct dní.

Myslíte, že tenkrát to byli opravdoví srdcaři?

Určitě. Dnes je to spíše velká rychlostní zkouška. Ten pilot opravdu dostane hodně zabrat, ale pak už na něj čeká nějaký terapeut, osobní kuchař, klimatizovaný karavan. Oni si tenkrát lehli do spacáku, pod kola k nápravám, jak říkali. Auta si postavili dokola kolem sebe, aby na ně moc nefoukalo.

Ono se říká, že tam byla rivalita mezi liazákama a tatrovákama. Když závodili, tak trošku ano... Ale jak říkal Jirka Moskal – jste Češi, jste někde v tramtárii, jste tam sami. Samozřejmě si tam pomáhali, byli rádi, že tam jsou spolu.

První jel LIAZ, Tatra jej pak následovala...

Ano, první jel LIAZ v roce 1985. Jak říkal Jirka Moskal, byl to tehdy nápad i ředitele Liazu. Jenže za komunistů byl problém takovou myšlenku prosadit — vyjet někam na Západ, to bylo vždycky složité.

Ale nakonec povolení získali a jeli. Dopadli docela slušně. Možná, že by tatrováky ani nenapadlo, že by se mohli přidat. Ale pak — nevím přesně, jestli to byl ministr dopravy nebo průmyslu — zavolal do Tatry a řekl: „Heleďte se, tatrováci, vy máte nejlepší auto na světě, co se týče terénu, a nic s tím neděláte? LIAZ to jel se silničním autem, a vy nic?“ A právě tenhle popud Moraváky rozhýbal. O rok později už jela i Tatra.

Jak jste se na Dakaru objevil vy?

Choil jsem pravidelně mávat, když odjížděli. Jednou Karel Loprais řekl — ještě ne úplně přímo mně, ale mému kamarádovi Františkovi Kusovskému: „Hele, máme jednu rozebranou Tatru ve Frenštátě na hromádce. Nechce ji někdo?“ František si hned vzpomněl na mě. No, tak jsme si tam pro tu hromádku zajeli. Nikdo tehdy netušil, jak se to vyvine. Když už jsme byli přepracovaní, dělali jsme si legraci, že s ní jednou pojedeme trasu Dobříč-Paříž-Dakar.“ A najednou přišel rok 2016 — třicet let od prvního Dakaru — a já byl požádán, jestli bych tu Tatru nepřipravil a nejel s ní do Dakaru k tomu výročí. A tak se i mně splnil sen být s Karlem Lopraisem.

Pamatuju si, že když jsme tu Tatru koupili a začali ji dávat dohromady, tak se k nám do Dobříče přijel podívat i Karel. Přišel k nám do muzea a hned, jak vešel, řekl: „Tož hoši, vy jste rychlejší než kluci u nás na dílně.“ A to ještě nebyla hotová nástavba, ale auto už bylo nastříkané, pohromadě, pojízdné. A když jsme pak jeli do Dakaru, už mezi námi bylo opravdové kamarádství. Nakonec jsem zjistil, že jsme se s Karlem znali asi 25 let.

A jak dlouho vám to trvalo dát ji dohromady?

Asi rok.

Karlu Lopraisovi jste ve Vašem muzeu udělal stálou výstavu, v čem byl podle vás výjimečný?

Karel Loprais byl nejúspěšnější. Možná i pro to, že měl silné nervy a klidnou povahu. Tatrováci říkali, že někdo to napálil, jel první stovku kilometrů strašně rychle, ale pak uvažoval — ztrácel tempo. Karel to měl jinak. Nasadil svižné tempo, které ale neničilo auto ani posádku. A to tempo vydržel celý den, celý týden, i ten další. Tím vyhrával. Pamatuju si, že výsledkově začínal třeba patnáctý, pak byl desátý, osmý... a pomalu se propracovával dopředu a jel si vytrvale pro první místo.

Na výstavě jsem se domluvil s jeho rodinou. Rozšířila se o dakarskou liazáckou expozici. Letos jsem tam měl vystavenou dakarskou Liazku Tomáše Poura s kterou jel v roce 1985 Jiří Moskal první závod.

Jaký máte pocit z toho, že se dnes po tolika letech setkávají dakaráci z Liazek i Tater?

Mám z toho hezký pocit. Liazka má právě 40 let od prvního startu a půl roku už to slaví. Za dalšího půl roku bude mít výročí Tatra, tak proč to nespojit a neoslavovat najednou. Dakaráci, kteří se třeba neviděli desítky let – dnes většinou důchodci, bohužel někteří už mezi námi nejsou, Zdeněk Kahánek nebo Karel Loprais – se tady znovu potkávají a mohou společně zavzpomínat. Je to zajímavé i pro lidi, protože jen málokdy se vidí Tatra a Liazky pohromadě. Většinou se vystavují zvlášť. Chtěl bych poděkovat Všem účastníkům Dakaru a majitelům dakarských speciálů za účast. A také všem, kteří se podíleli na spolupráci tohoto výročí. Jsem rád, že ty chlapy zase vidím.

Čtěte také:

<https://www.vhu.cz/dakar-me-naucil-ze-se-clovek-nesmi-nikdy-vzdavat-rika-legenda-ceskeh-o-motorsportu-jiri-moskal/>

Podívejte se, jak to celý den ve Vojenském technickém muzeu Lešany vypadalo:
<https://www.vhu.cz/jubilejní-sezona-ve-vtm-lesany-zahajena-vzpomínkou-na-ceskoslovenske-uspechy-v-rallye-pariz-dakar-prislo-na-12-tisic-fandu-poustni-rallye-i-vojenske-historie/>

<https://www.vhu.cz/my-spali-pod-autem-dnes-maji-piloti-terapeuta-a-klimatizovany-karavan>